

Betoog 2^e kamer 10 juni 2020

Geachte Voorzitter, Geachte Kamerleden,

Als ingenieur heb ik geleerd mij altijd te houden aan de feiten. In het dossier Radar Herwijnen zijn er vele.

Ik heb in totaal 3 minuten voor dit betoog. Het betoog heeft als doel u goed te laten nadenken over democratie versus doordrukken, en landsbelang versus tunnelvisie. 10 seconden zal ik gebruiken voor het volgende feit:

Het is een feit dat in Herwijnen meer dan 40 jaar 2 radars hebben gestaan. Het is ook een feit dat er in Herwijnen minimaal 8 mensen de ziekte ALS hebben gekregen.

Het is een feit Defensie een nieuwe SMART L Radar in Herwijnen wil plaatsen. Een radar behorende tot de meest krachtige ter wereld.

Het is een feit dat Herwijnen al 1 radar heeft. De KNMI radar. Die ook te dicht bij het dorp staat. Herwijnen heeft haar portie straling wel gehad.

Het is een feit dat de gemeenteraad unaniem tegen de komst van deze radar heeft gestemd en dat Defensie met een RCR dit besluit negeert en haar eigen plan wil doordrukken.

Het is ook een feit dat er meerdere alternatieve locaties, verder weg van bewoning en ZONDER KNMI radar voorhanden zijn. Onder tijdsdruk wordt hier niet voor gekozen. Waarom niet? Denkt u dat deze RCR procedure dit jaar klaar is? Als de burgemeester van Vijfheerenlanden gewoon NEE zegt tegen de radar daar, dan luistert Defensie daar wel. Terwijl op die plaats het dorp verder weg is, geen KNMI radar staat en er geen scheepvaart is.

Wij zijn klaar voor de Raad van State en maken goede kans op victorie. Dat levert Defensie nog meer tijdverlies op. Is dat in het landsbelang? Wij strijden nog steeds een open en eerlijke strijd en hopen met heel ons hart, ziel en verstand dat de Democratie zal zegevieren en dat ogen geopend worden!

Het is ook een feit dat het maximale stralingsniveau in Nederland door deze radar wordt overschreden. 50V/m is het maximum. Deze radar komt op minimaal 108 V/m bij de omliggende boerderijen. Dat mag niet van de ICNIRP. *Waarom zou Defensie hier wel van af mogen wijken? Waarom bestaan deze regels dan?*

Het is ook een feit dat Nederland met 50V/m sterk afwijkt van het voorzorgsprincipe om haar eigen burgers te beschermen tegen onzekere factoren van straling. In een groot deel van Europa, waaronder België, is 6V/m de norm. Waarom zou dat zijn, voorzitter, beste Kamerleden?

Het is een feit dat op dinsdag 2 september j.l. de Gezondheidsraad een rapport heeft gepresenteerd dat het TNO rapport ontkracht. De gezondheidsraad namelijk ziet verbanden tussen straling en ALS en ontkent deze NIET en...effecten van straling op menselijk lichaam en welzijn worden wél erkend. *Heeft Defensie u dit al medegedeeld?*

Het is een feit dat dergelijke radars op minimaal 1500 meter van eerste bewoning moeten staan, volgens de VNG. Boerderijen liggen op 370 meter, het dorp Herwijnen op 900 meter. *Waarom zou Defensie hier wel van de 1500 m af mogen wijken? Waarom bestaan deze regels dan?*

Het is namelijk een feit dat dergelijke zware radars, deel uitmakend van een NAVO radarschild, NERGENS in Europa dichtbij de bewoonde wereld zijn geplaatst. In Hongarije is dat wel gepoogd, maar zelfs daar heeft de politiek en Defensie geluisterd naar de bezwaren en is de radar verplaatst naar onbewoond gebied. Op dit gebied werkt in Hongarije de democratie wel....

Het is een feit dat het TNO rapport over de veiligheid van de radar begint met een disclaimer, dat een negatief gezondheidseffect niet kan worden uitgesloten. En toch noemt TNO deze radar veilig?

Het is ook een feit dat in 2014 een motie is aangenomen dat aan te schaffen radars geen last mogen hebben van windmolens. Dat geldt ook voor deze SMART L radar. Aanwezige luisteraars van EZK, deze radar heeft GEEN last van windmolens dus het windpark op 21km afstand van Nieuw Milligen kan ook gewoon doorgaan als de SMART L wel in Nieuw Milligen staat.

Het is namelijk ook een feit dat op 4,5 km stand van Herwijnen een windmolenpark staat. Dus als de radar niet in Nieuw Milligen kan vanwege windmolens...dan kan hij zeker ook niet in Herwijnen.

Met daarbij het feit dat het slechte zicht vanwege een "kuiltje" in nieuw Milligen onzin is. De bolling van de aarde lost dat op. Het feit is, dat de radar prima in Nieuw Milligen kan blijven staan.

EZK, Defensie neemt een loopje met u en is zelfs binnen de overheid niet transparant.

Het is ook een feit dat Defensie een loopje met ons neemt. Vorige week nog op TV, de heer van Ingen in hoogst eigen persoon en uniform, beweert dat Defensie transparant communiceert met de bewoners in Herwijnen. Wij hebben op 16 december 2019 een gesprek gehad met Defensie, de heer van Ingen. waarin hij toezegt antwoord te geven op 5 vragen. Helaas een feit dat deze antwoorden nog steeds niet gegeven zijn.

Het is ook een feit dat er aan Defensie is gevraagd om een stralingskaart van Herwijnen te maken met daarin de piekniveaus op afstanden van 50 meter verspringend vanaf de beoogde radar. De staatssecretaris beantwoorde dit verzoek met "dat vinden wij niet nodig". Is dit dan transparant? Durft defensie dit niet?

Het is ook een feit dat de dichtstbijzijnde boerderij op 370 meter ligt. TNO erkent dit, maar rekent haar worst case scenario door met 450 meter. Is dat zuivere betrouwbare wetenschap?

Het is ook een feit dat Defensie (in het gesprek met ons) zegt dat ze geen plan B hebben, en dat in een motie is gevraagd hier toch rekening mee te houden. Dit heb ik nog nooit gehoord...een legermacht zonder plan B.

Het is ook een feit dat er honderden studies zijn die aangeven dat er wel, of mogelijk wel, verbanden zijn tussen de hoogfrequente straling en negatieve gezondheidseffecten zoals ALS, kanker, hartziekten, hoofdpijn, slapeloosheid, oorsuizen.

Het is een feit dat de wetenschap het er over eens is dat er absoluut eerst meer onderzoek nodig is voordat een dergelijke hypermoderne radar zo dicht bij een dorp kan staan. Als overheid kan je het toch niet maken om dergelijke risico's te nemen met je burgers?

Mevrouw de voorzitter, kamerleden, het is voor ons een feit dat dit 2,5 jaar durende dossier vol staat met fouten, blunders, misplaatste geheimhouding en misleiding. Het is een feit bijvoorbeeld omgevingsmanager Bart van Veldhuijzen niet meer op dit dossier zit. Wij als burgers hebben geen vertrouwen meer in mensen van Defensie, en Defensie blijkbaar zelf ook niet.

Ook is er geen vertrouwen meer in het RIVM of TNO als het gaat om dit dossier. Iedereen wil met ons "in gesprek" maar niemand luistert. Niet welgevallig onderzoek wordt weggewuifd, fouten in rapporten worden niet verbeterd, maar juist onwelgevallige conclusies in rapporten worden jaren later "herzien" met errata...dit dossier is echt een ongelooflijke beerput en lijkt sterk op de andere defensiedrama's zoals Chroom-6 of Vlissingen.

Voor ons, als hardwerkende Nederlanders, is het gewoonweg onverteerbaar om te zien dat wij in al onze vrije tijd en met eigen geld moeten strijden tegen een machtig apparaat van omgevingsmanagers, juristen, commodores en andere hoge functionarissen, die worden betaald voor hun incompetentie met het gemeenschapsgeld van ons allemaal.

Het is een feit dat wij woest zijn. Maar het is ook een feit dat we zo fatsoenlijk mogelijk proberen te blijven.

Als laatste feit danken wij alle partijen hier en online aanwezig die ons tot op heden in dit proces wél hebben gesteund, en hopen dat ook vandaag jullie alles doen dat binnen jullie vermogen ligt om dit dossier hier voor eens en voor altijd een halt toe te roepen.

Wij voelen ons Asterix en Obelix tegen de Romeinen...maar Bij Toutatis...zij zijn onoverwinnelijk!